

[Bomholt.]

ordentlig stemmedeltagelse, kræves der møder i hvert forsamlingshus landet over, og visse udtalelser kan måske ganske utilsigtet virke skadeligt i udlandets presse. Hertil kommer, at i en så stor sag vil mange, mange mennesker af samvittighedsgrunde undlade at afgive deres stemme, de har nok dannet sig en anskuelse, men synes trods alt, at der er for stort ansvar knyttet til den stemmerettens handling, der her kræves. Det afgørende er, at der kan ikke afholdes folkeafstemning inden underskrivningen, og at holde folkeafstemning i perioden mellem regeringens underskrivning, der jo gerne til en vis grad skulle være en forpligtende handling, og ratifikationen vil overfor udlandet fremkalde en usikkerhedsfølelse vedrørende Danmarks holdning, en usikkerhedsfølelse, der under ingen omstændigheder vil gavne os.

Selvom der altså indenfor de demokratiske partier er divergenser til det sidste, er det dog et indtryk, der har fæstnet sig under de langvarige forhandlinger, der er gået forud for denne dags afstemning, at der indenfor disse partier er en indbyrdes aftelse for motiver og ansvar. Partierne vil fortsat gennem det udenrigspolitiske nævn få alle spørgsmål af interesse forelagt, og jeg for mit vedkommende tvivler ikke på, at forhandlingerne også i fremtiden vil blive ført i åbenhed og tillid.

Første næstformand (Arnth Jensen): Ordføreren for forslagsstillerne hr. Viggo Starcke har ordet for en kort bemærkning.

Ordføreren for forslagsstillerne (Viggo Starcke): Efter at der i udvalget af det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen og mig er stillet et ændringsforslag, som indeholder bestemmelser om folkeafstemning, skal jeg herved tillade mig at tage det af retsforbundet fremsatte forslag til lov om folkeafstemning tilbage.

Første næstformand (Arnth Jensen): Det af retsforbundet fremsatte lovforslag er nu taget tilbage, og hvis ingen ønsker at optage det, betragter jeg det som bortfaldet. (Ophold). Det er bortfaldet.

Jørgen Jørgensen: Jeg mener ikke, det er forsvarligt at foretage det skridt, som rigsdagen her er i færd med at foretage, medmindre befolkningen får adgang til at give sine synspunkter tilkende. Det er et brud på den hidtidige linie i dansk udenrigspolitik, og det er kun en rimelig ting i et folkestyret land, når noget sådant foregår, at

den danske befolkning da får adgang til at tage stilling til dette skridt. Det behøver ikke at medføre vælgermøder i større udstrækning, en radiotale fra hvert af partierne ville være tilstrækkelig, og en afstemning kunne gennemføres indenfor et meget kort tidsrum. Men de synspunkter i den retning, som har været fremsat både her i tinget og i udvalget, har ikke kunnet vinde tilslutning, og jeg må derfor nu, som stillingen er, betragte det som nogenlunde sikkert, at det ændringsforslag, som det ærede medlem hr. Viggo Starcke og jeg har stillet, ikke bliver vedtaget. Jeg må naturligvis på det mest indtrængende opfordre tingets medlemmer til at stemme for ændringsforslaget. Det er vel repræsentanter for partierne, der sidder i udvalget, men det er dog på de enkelte medlemmers ansvar, denne afstemning nu foregår, og hvert enkelt medlem må tage ansvaret for, om han vil forhindre, at befolkningen får adgang til at sige sin mening.

Jeg gør opmærksom på, at således som ændringsforslaget om folkeafstemning er formet, går det ud på, at det er ratifikationen, der ikke kan foregå, før befolkningen har haft adgang til at sige sin mening, og det vil altså føre til, at der bliver mere tid både for befolkningen og til slut for rigsdagen til at tage standpunkt. Men efter forhandlingerne i udvalget må jeg altså gå ud fra, at der her i tinget er et stort flertal, bestående af socialdemokrater, konservative og venstre, der stiller sig bag regeringens nye politik.

Jeg kan da heroverfor kun endnu en gang advare mod den farlige vej, som jeg mener det er, flertallet fører landet ind på. Enhver, der læser de afgørende artikler i denne pagt igennem, vil vide, at ingen af dem, der nu om lidt stemmer for beslutningen, kan have noget virkeligt overblik over rækkevidden eller konsekvenserne af disse bestemmelser. Men herved er altså intet at gøre. Det er da klart, at når denne skæbnetunge beslutning er truffet, må alle danske håbe, at følgerne for vort land må blive de bedst mulige, og det er klart, at vi, der har haft en anden anskuelse og en anden vurdering i denne sag, altid vil yde vor medvirken til, at Danmarks interesser også under de nye forhold bliver varetaget bedst muligt, og vi vil bidrage vort til, at den fremtidige risiko for landet bliver den mindst mulige. Det er en selvfølge, at vi ikke gennem vor opposition vil svække landets stilling overfor udlandet, selvom den politik, der nu er indledet, ikke er vor. Det er flertallet, der må tage ansvaret for denne politik, men når de